Lieta Nr.42655009
A00460-10/32

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Jelgavā, 2010.gada 12.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese R.Paegle,

piedaloties pieteicējai – *A.G.*,
atbildētāja – Dobeles novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Dobeles novada domes pilnvarotajai pārstāvei *I.P.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *A.G.*, personas kods */personas kods/*, (turpmāk - pieteicēja) pieteikumu par Bikstu pagasta padomes Administratīvās komisijas 2008.gada 16.decembra lēmuma Nr.A47-19 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2009.gada 19.janvārī Administratīvajā rajona tiesā (turpmāk – tiesa) saņemts pieteicējas pieteikums par Bikstu pagasta padomes (turpmāk – atbildētājs vai pašvaldība) Administratīvās komisijas 2008.gada 16.decembra lēmuma Nr.A47-19 (turpmāk - pārsūdzētais Lēmums) atcelšanu. Ar tiesneses 2009.gada 26.janvāra lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta *(lietas 2.lapa).*

[2] 2008.gada 2.decembrī Dobeles rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja inspektors *A.S.* sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA212697 (turpmāk – protokols) par to, ka 2008.gada 21.oktobrī plkst. 09:00 Dobeles rajona, Bikstu pagastā, pie mājām „*/Nosaukums/*" pieteicēja novietojusi stāvēšanai transportlīdzekli Mazda 323F, ar valsts reģistrācijas numura zīmi (turpmāk – v/n) */reģistrācijas numurs/*, uz servitūta ceļa, aizšķērsojot iebrauktuvi. Protokolā norādīts, ka ar minētajām darbībām pieteicēja izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par kuru paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 140.panta otrajā daļā *(lietas 6.lapa).*

[3] 2008.gada 2.decembrī pieteicēja sniegusi paskaidrojumu, ka 2008.gada 21.oktobrī no rīta uz viņas mobilo tālruni zvanījusi *I.J.* un lūgusi pārvietot automašīnu citur, nost no ceļa. Pieteicēja *I.J.* atbildējusi, ka automašīna stāv ceļa malā. Pieteicēja parasti novietojot savu automašīnu ceļa malā pie mājas. Servitūta ceļš zemes grāmatā nostiprināts kā 6 metrus plats, bet faktiski tas ir 3 metrus plats. Pieteicējas automašīnas platums 1,40 metri. Ja servitūta ceļš būtu uzbūvēts 6 metrus plats, tad pieteicējas automašīna nevienam netraucētu *(lietas 7., 17.lapa).*

[4] 2008.gada 16.decembrī pašvaldības Administratīvā komisija izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu un pieņēmusi pārsūdzēto Lēmumu, ar kuru pieteicēja saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 140.panta otrajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, piemērojot naudas sodu Ls 50 (piecdesmit latus). No pārsūdzētā

Lēmuma pamatojuma izriet, ka pieteicēja pārkāpusi likuma „Par autoceļiem" 15.panta pirmajā daļā noteikto *(lietas 15.lapa)*.

[5] Pieteikumā norādīts, ka pārsūdzētais Lēmums ir nepamatots un atceļams, jo pieteicēja nav izdarījusi pārsūdzētajā Lēmumā norādīto administratīvo pārkāpumu *(lietas 3.lapa)*.

[6] 2009.gada 2.martā tiesā saņemts atbildētāja rakstveida paskaidrojums *(lietas 12.-13.lapa)*, kurā norādīts, ka atbildētājs uztur pārsūdzētajā Lēmumā ietverto juridisko pamatojumu.

[7] Tiesas sēdē pieteicēja uzturēja pieteikumu un paskaidroja, ka savu automašīnu novietojusi stāvēšanai ceļa malā pie īpašuma „*/Nosaukums/*". *J.J.* bijusi paredzēta saimnieciskā darbība, tāpēc *I.J.* zvanījusi un prasījusi, lai novieto automašīnu citur, jo nav iespējams piebraukt pie graudu kaltes. Nevarējusi paspēt izpildīt prasīto, jo bijis jāaprūpē zīdainis. Tad *J.* izsaukuši inspektoru. Neesot zinājusi, ka tas ir inspektors, jo viņš nebija formas tērpā. No šofera, kurš brauca uz graudu kalti, sūdzības netika saņemtas. Automašīna bijusi braukšanas kārtībā, atbraukusi un novietojusi savu automašīnu stāvēšanai pie sava īpašuma.

[8] Atbildētāja pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt. Paskaidroja, ka īpašumam „*/Nosaukums/*" noteikts apgrūtinājums (reālservitūts). Līdz ar to pieteicēja nedrīkstēja uz servitūta ceļa atstāt savu transportlīdzekli, tādējādi aizsprostojot ceļa braucamo daļu. Pārkāpums kvalificēts pēc LAPK 140.panta otrās daļas, jo Bikstu pagasta padomes Administratīvā komisija uzskatīja, ka tiek aizsprostota ceļa braucamā daļa.

[9] Liecinieks *A.S.* tiesas sēdē liecināja, ka par servitūta ceļu jau ilgstoši saņemtas sūdzības. Izskatāmajā gadījumā zemnieks *J.J.* iznomājis smago automašīnu, jo bijis nepieciešams samalt graudus. Braucot uz klēti pa servitūta ceļu, šoferis ieraudzījis, ka uz ceļa stāv mašīna – Mazda, zaļā krāsā. Bijis Ceļu policijas pārvaldē, kad saņēmis telefona zvanu no *J.J.* Ilgus gadus liecinieks strādājot par iecirkņa inspektoru. Aizbraucis uz Bikstiem 20 – 30 minūšu laikā un konstatējis, ka uz servitūta ceļa vēl aizvien stāv automašīna. Piegājis klāt, bet pie mašīnas un mašīnā neviena nav bijis. Tad pieklauvējis pie mājas durvīm, pēc neilga laika durvis atvērusi pieteicēja. Palūdzis atbrīvot servitūta ceļu, taču pieteicēja to atteikusies darīt. Mašīnu bijis iespējams novietot arī aiz mājas. Tajā vietā, kur atradās mašīna, nevarēja pabraukt garām. Iepriekšējā reizē bijuši salikti akmeņi uz servitūta ceļa, varbūt tādēļ arī šoreiz pārkāpums ticis kvalificēts kā ceļa aizsprostošana.

[10] Lieciniece *D.J.* tiesas sēdē liecināja, ka ir īpašuma „*/Nosaukums/*" īpašniece un pieteicējas māte. Lieciniece uzskata, ka lai lietotu servitūta ceļu, iepriekš nepieciešams vienoties. Ne arvienu kaimiņu neesot bijuši konflikti, tikai ar *J.*, kuriem neesot tiesību lietot servitūta ceļu. *J.* veicot saimniecisko darbību. Inspektors *A.S.* trīs gadus esot solījis lieciniecei iedot dokumentus, kas pierāda, ka *J.* ir tiesības lietot ceļu. Inspektors neesot turējis savu solījumu. *J.* pēc ceļa lietošanas to nekad aiz sevis nesakopj. Pieteicēja atbraukusi no veikala ar zīdainīti un mantām un novietojusi savu automašīnu ceļa malā. Tur nav aizlieguma zīmes, ka nedrīkst novietot automašīnu stāvēšanai. Pieteicēja varējusi automašīnu novietot stāvēšanai arī pie garāžas, bet tad kad zīdainis ir uz rokām nav viegli to izdarīt.

[11] Lieciniece *I.J.* tiesas sēdē liecināja, ka nepieciešams pārvietoties pa servitūta ceļu, jo ir jātiek pie klēts, kurā tiek glabāti graudi. Pieteicēja novietojusi stāvēšanai savu

automašīnu uz ceļa, tā, ka tai garām nevarēja tikt. Vajadzējis samalt graudus, bet pie klēts nav bijis iespējams tikt klāt. Vajadzējis maksāt par lielās mašīnas dīkstāvi. Sākumā gājusi pie pieteicējas prasīt, lai viņa atbrīvo ceļu, lai varētu izbraukt. Šādi gadījumi uz servitūta ceļa notiek bieži. Bijis gadījums, kad akmeņi bijuši sakrauti uz ceļa, lai nevarētu izbraukt. Izskatāmajā gadījumā uz ceļa bijusi atstāta stāvēšanai pieteicējas automašīna.

[12] Liecinieks *J.J.* tiesas sēdē liecināja, ka pieteicēja dzīvo kaimiņos. Vajadzējis samalt graudus, taču nevarējis piebraukt pie klēts, jo uz ceļa stāvējusi pieteicējas automašīna – Mazda, zaļā krāsā. Tajā vietā ceļa platums aptuveni 4 metri un var izbraukt tikai viens transportlīdzeklis. Klauvējis pie pieteicējas mājas durvīm, bet viņa durvis vaļā nevēra. Pieteicējas automašīna bijusi novietota uz ceļa braucamās daļas, pretī mājas durvīm. Līdzīgu gadījumu bijis daudz, bet līdz šim vēl neesot fiksējis fotoattēlos kā tas izskatās dabā.

Motīvu daļa

[13] Uzklausot administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus un liecinieku liecības, kā arī izvērtējot lietas materiālus, tiesa nonāca pie secinājuma, ka pieteikums ir apmierināms.

[14] Saskaņā ar LAPK 272.pantu, institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši LAPK 9.panta pirmajai daļai, par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar LAPK 243.panta pirmo daļu, pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tā paša panta otrajā daļā ir noteikts, ka šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar administratīvā pārkāpuma vietas apskates protokolu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, citu personu paskaidrojumiem, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

Ievērojot minēto, par pierādījumiem šajā lietā var kalpot pieteicējas paskaidrojumi *(lietas 17.lapa)*, protokols *(lietas 16.lapa)* un liecinieku liecības (*sk. šā sprieduma 9. – 12.punktu*).

[15] Tiesa secina, ka atbildētājs ir nepareizi kvalificējis pieteicējas izdarīto administratīvo pārkāpumu, kā arī pieļāvis procesuālo tiesību normu pārkāpumus.

Šāds tiesas secinājums ir balstīts uz tālāk minētajiem apsvērumiem.

[15.1] Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – Ceļu satiksmes noteikumi) 1.8.punkts paredz, ka brauktuve ir ceļa daļa, kas paredzēta transportlīdzekļu braukšanai [..].

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 1.40.punktā cita starp noteikto, stāvēšana ir transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

Minēto noteikumu 4.punkts nosaka, ka *ceļu satiksmes dalībniekiem jāizpilda šo noteikumu un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus* [..]. Savukārt 10.punkts cita starp noteic, ka *ceļu satiksmes dalībniekiem jārīkojas tā, lai neradītu satiksmei traucējošas situācijas*.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 34.punkta prasībām, transportlīdzekļa vadītājam, braucot pa ceļiem, kā arī pa citām vietām, kurās iespējama transportlīdzekļu braukšana, jāievēro šo noteikumu un citu ceļu satiksmi reglamentējošu normatīvo aktu prasības.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 136.2.punktu, ir aizliegts stāvēt vietās, kur stāvošs transportlīdzeklis neļauj braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem [..].

Tiesa uzskata, ka no lietā esošajiem pierādījumiem (pašas pieteicējas paskaidrojumiem *(lietas 17.lapa)*, protokolu *(lietas 16.lapa)* un liecinieku liecībām (*sk. šā sprieduma 9. – 12.punktu*) viennozīmīgi secināms, ka izskatāmajā gadījumā pieteicēja ir pieļāvusi administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē, jo nav izpildījusi citēto tiesību normu prasības. 2008.gada 21.oktobrī pieteicējas transportlīdzeklis bijis novietots stāvēšanai uz brauktuves tā, ka tas neļāva braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem. Par šādām darbībām ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 4.punktā, kas noteic, ka par stāvēšanu vietās, kur transportlīdzeklis neļauj braukt (iebraukt vai izbraukt) citiem transportlīdzekļiem [..] uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit latu apmērā.

[15.2] Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs ir nepamatoti pieteicējas darbības kvalificējis kā LAPK 140.panta otrajā daļā paredzētu administratīvo pārkāpumu (ceļu vai to kompleksā ietilpstošo būvju bojāšana, iznīcināšana, piegružošana, piesārņošana vai aizsprostošana, kā arī ceļu satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu bojāšana vai iznīcināšana). Tiesa uzskata, ka braukšanas kārtībā esoša transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai uz brauktuves nav traktējama kā ceļa piegružošana, piesārņošana vai aizsprostošana. Nav juridiskas nozīmes arī atbildētāja un liecinieku pieminētajam faktam, ka citos gadījumos veikta servitūta ceļa aizsprostošana, uz brauktuves sakraujot akmeņus. Katrs administratīvā pārkāpuma gadījums ir izvērtējams individuāli. Izskatāmajā gadījumā jāņem vērā tas, ka LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 4.punktā ir paredzēta administratīvā atbildība tieši par tādām darbībām, kādas konkrētajā gadījumā veikusi pieteicēja.

[15.3] Saskaņā ar LAPK 7.panta pirmajā daļā noteikto, nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā.

Tā paša panta otrajā daļā noteikts, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

No citētajām tiesību normām secināms, ka, veicot pārbaudi un konstatējot administratīvo pārkāpumu, nostiprinot iegūtos pierādījumus, kā arī izskatot administratīvā pārkāpuma lietu un piemērojot pārkāpējam sodu, iestādei ir pienākums ievērot normatīvajos aktos reglamentēto kārtību.

[15.4] Atbilstoši LAPK 237.pantam, lietvedības uzdevumi administratīvo pārkāpumu lietās ir šādi: savlaicīgi, vispusīgi, pilnīgi un objektīvi noskaidrot katras lietas apstākļus, izlemt to stingrā saskaņā ar likumu, nodrošināt pieņemtā lēmuma izpildi, kā arī noskaidrot cēloņus un apstākļus, kas veicina administratīvo pārkāpumu izdarīšanu, novērst pārkāpumus, audzināt pilsoņus likumu ievērošanas garā un nostiprināt likumību.

Saskaņā ar LAPK 238.^{1} panta pirmajā daļā noteikto, saņemot pieteikumu vai citus materiālus par administratīvo pārkāpumu, šā kodeksa 247.pantā minētajām personām

diennakts laikā jāsastāda administratīvā pārkāpuma protokols vai jāpieņem viens no šādiem lēmumiem: 1) par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā; 2) par atteikšanos uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā; 3) par materiālu nosūtīšanu pēc piekritības; 4) par materiālu nosūtīšanu pašvaldības administratīvajai komisijai jautājuma izlemšanai par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu, ja pārkāpumu izdarījis nepilngadīgais vecumā no 11 līdz 14 gadiem.

Minētā panta otrā daļa noteic, ka izņēmuma gadījumā šādu lēmumu var pieņemt desmit dienu laikā. Lēmumu var noformēt kā atsevišķu dokumentu vai rezolūciju.

Tiesa konstatē, ka norādītās prasības izskatāmajā gadījumā nav izpildītas, jo pārkāpums pieļauts 2008.gada 21.oktobrī, bet protokols sastādīts 2008.gada 2.decembrī *(lietas 16.lapa)*, kā arī nav pieņemts lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā.

[15.5] Konstatējot administratīvo pārkāpumu, amatpersonai ir pienākums pēc iespējas nekavējoties nostiprināt pierādījumus (*sk. arī LAPK 243.pantu*), kas apstiprina pārkāpuma izdarīšanas faktu un raksturo pārkāpuma izdarīšanas apstākļus. Izskatāmajā gadījumā policijas darbinieks pēc izsaukuma ieradās 2008.gada 21.oktobrī pārkāpuma izdarīšanas laikā, taču 2008.gada 21.oktobrī nav nostiprināts neviens pierādījums par pieteicējas pieļautā administratīvā pārkāpuma apstākļiem. Nav pieņemts lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā un nav sastādīts protokols; nav pieņemti paskaidrojumi (no pieteicējas un pārējām notikumā iesaistītajām personām); nav uzņemti fotoattēli, kuros būtu redzams pieteicējas transportlīdzekļa izvietojums uz brauktuves; kā arī nav veikti mērījumi, no kuriem būtu redzams ceļa platums un transportlīdzekļa attālums no brauktuves labās un kreisās malas.

Līdz ar to secināms, ka atbildētāja rīcību izskatāmajā gadījumā nevar atzīt par tiesisku un atbilstošu normatīvo aktu prasībām.

[16] Atbilstoši LAPK 286.panta pirmajā daļā cita starp noteiktajam, tiesa, izskatot sūdzību par lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, pieņem vienu no šādiem nolēmumiem: 1) atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida; 2) atceļ lēmumu un nosūta lietu jaunai izskatīšanai; 3) atceļ lēmumu un izbeidz lietu; 4) atceļ lēmumu un pieņem jaunu nolēmumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un uzliek sodu; 5) groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Saskaņā ar LAPK 239.panta 1.punktu, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva.

Pieteicēja ir saukta pie administratīvās atbildības par LAPK 140.panta otrajā daļā paredzēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, taču pieteicējas darbībās nav konstatējams minētajā tiesību normā paredzētais administratīvā pārkāpuma sastāvs. Līdz ar to, pārsūdzētais Lēmums ir atceļams un administratīvā pārkāpuma lieta ir izbeidzama.

Attiecībā par to, ka pieteicēja izskatāmajā gadījumā ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē, par kuru ir paredzēta administratīvā atbildība LAPK 149.^{10} panta piektās daļas 4.punktā, tiesa norāda, ka kopš pārkāpuma izdarīšanas dienas - 2008.gada 21.oktobra, jau ir pagājis LAPK 37.panta pirmajā daļā reglamentētais termiņš administratīvā soda uzlikšanai (*sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas*), tādēļ nav tiesiska pamata administratīvā pārkāpuma lietas nosūtīšanai iestādei jaunai izskatīšanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

1. **Apmierināt** *A.G.*, personas kods */personas kods/*, pieteikumu par Bikstu pagasta padomes Administratīvās komisijas 2008.gada 16.decembra lēmuma Nr.A47-19 atcelšanu.
2. **Atcelt** Bikstu pagasta padomes Administratīvās komisijas 2008.gada 16.decembra lēmumu Nr.A47-19 un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Jelgavas tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2010.gada 12.aprīlī.

Tiesnese R.Paegle